

ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ !

ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ #29

VII. ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤਾ (ਚੱਲਦਾ)।

ਜ. ਮੰਗਲਵਾਰ: ‘‘ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਿਨ’’ (ਚੱਲਦਾ)।

2. ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਤੇ ਸਵਾਲ:

ਉ. ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਜਵਾਬ (ਮੱਤੀ 21:23-27; ਮਰਕੁਸ 11:27-33; ਲੂਕਾ 20:1-8)।

ਅ. ਉਸਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ: ਤਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ।

(1) ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 21:28-32)।

(2) ਦੁਸ਼ਟ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 21:33-46; ਮਰਕੁਸ 12:1-12; ਲੂਕਾ 20:9-19)।

(3) ਰਾਜੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਭੋਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 22:1-14)।

3. ਇਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਸਵਾਲ:

ਉ. ਫ਼ਰੀਸੀ ਅਤੇ ਹੇਰੋਦੇਸੀ ਕਰ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 22:15-22; ਮਰਕੁਸ 12:13-17; ਲੂਕਾ 20:20-26)।

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਕਿਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਬੋਸ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਘਰ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਉਮ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸਕੂਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਨਪਸੰਦ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਦੋਸਤ, ਜਿਸਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਧਾਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਰਾਤ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਉਹ ਨਿੰਮਾ ਨਿੰਮਾ ਹੱਸਦਿਆਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ‘‘ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ!’’ ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਦਿਨ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ: ਉਸ ਦਾ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਾੜ੍ਹੀ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸਦੇ ਬਲੇਡ ਦਾ ਕੱਟ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਤੋਂ ਲੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਬੋਸ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸਦੀ ਝਗੜਾਲੂ ਪਤਨੀ, ਚੀਕਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਬਿੱਲ ਉਸਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੁੱਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਦ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਲੋਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਹੂੰਗਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ!’’¹

ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸਰੂਫ਼,² ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਅਰਥਾਤ ਉਸਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਵਾਲੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।³ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ

ਦਿਨ,⁴ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਦਿਨ, ਝਗੜੇ ਦਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਠੁਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਦਿਨ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ, ਮਸੀਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ‘‘ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ!’’ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਸਦੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਰਫ਼ ਹੌਕਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ ‘‘ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ।’’

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਸੁੱਕੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਰ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ (ਮੱਤੀ 21:23; ਮਰਕੁਸ 11:27; ਲੂਕਾ 20:1) ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਠ ਉਸ ਦਿਨ ਸਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ।⁵

ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਤੇ ਸਬਕ

(ਮੱਤੀ 21:23-27; ਮਰਕੁਸ 11:27-33; ਲੂਕਾ 20:1-8)

ਮਸੀਹ ਜਦੋਂ ‘‘ਹੈਕਲ ਵਿਚ⁶ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ,⁷ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹ ਆਏ’’ (ਲੂਕਾ 20:1) ‘‘ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜਕ,’’ ‘‘ਗ੍ਰੰਥੀ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬਜ਼ੁਰਗ’’ ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ (ਯੂਹੰਨਾ 11:47-53, 57)।

ਸਵਾਲ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਤੂੰ ਕਿਹੜੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਜਾਂ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ?’’ (ਮੱਤੀ 21:23; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 11:27, 28; ਲੂਕਾ 20:2)। ‘‘ਇਹ ਕੰਮ’’ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਰੱਬੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਲਾ ਮਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।⁸

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਸਵਾਲ ਸੀ; ਧਾਰਮਿਕ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਆਪਣਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦੱਸਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੱਤ ਅੜਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਿਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਕੰਟਰੋਲ ਸੀ।’’⁹

ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ (ਮੱਤੀ 17:5; 28:18; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1:1, 2); ਪਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਜਾਣਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤਕ ਅਣਗਿਣਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਖਾ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਮਸੀਹਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਕ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ।

ਜਵਾਬ

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਥੋਂ ਇਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਭਈ ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿੱਥੋਂ ਸੀ, ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਯਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ?’ (ਮੱਤੀ 21:24, 25)। ਜੇ ਓਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੱਚੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ: ‘ਵੇਖੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਲੇਲਾ ਜਿਹੜਾ ਜਗਤ ਦਾ ਪਾਪ ਚੁੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!’ ‘... ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਗਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 1:29, 34)।¹⁰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਭਾ ਬੁਲਾਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਕਹੀਏ ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਖੂ, ਤੁਸਾਂ ਉਹ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ? ਅਰ ਜੇ ਕਹੀਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਪਥਰਾਉ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯੂਹੰਨਾ ਨਬੀ ਸੀ (ਲੂਕਾ 20:5,6)।

ਉਹ ਦੁਵਿਧਾ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਸਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘‘ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਕੀ ਹੈ?’’ ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤਾਂ ‘‘ਕੰਮ ਚਲਾਉ ਜਵਾਬ ਕੀ ਹੈ?’’ ਵਿਚ ਸੀ।

ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ, ‘‘ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ’’ (ਮੱਤੀ 21:27)। ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ‘‘ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ,’’ ਪਰ ਯਥਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਜੋ ਕਿਹੜੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ’’ (ਮੱਤੀ 21:27ਅ)। ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਔਖਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿੰਨੀ ਬੇਈਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬਕ (ਮੱਤੀ 21:28-32; ਮਰਕੁਸ 12:1)

ਆਪਣੇ ਅਲੋਚਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਿਸੂ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ [ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੋਹਾਂ] ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਲਗਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 12:1)। ਇਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਤਿੰਨ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ,¹¹ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਯਾਜਕਪੁਣੇ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮਰਕੁਸ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 12:1), ਪਰ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੇ ਖਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰਦੀਆਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਪਰ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਰੂਪਕ ਹਨ। ਕਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।¹² ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਦਾ “ਕੁਝ ਮਤਲਬ” ਕੱਢਣ ਲਈ *ਬਾਰੀਕੀ* ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੀਏ।

ਸਵਾਲ

ਮਸੀਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?” (ਮੱਤੀ 21:28)। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇਗਾ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਉਸਨੇ ਜੋੜੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੱਧੀ ਸੀ:

ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ਪੁੱਤਰ ਜਾਹ। ਅੱਜ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਮੇਰਾ ਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਪਿੱਛੋਂ ਪਛਤਾ ਕੇ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਦੂਏ ਦੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਇਹੋ ਹੀ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਅੱਛਾ ਜੀ, ਪਰ ਗਿਆ ਨਾ (ਮੱਤੀ 21:28-30)।¹³

ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵੱਲ ਪਰਤ ਕੇ¹⁴ ਪੁੱਛਿਆ, “ਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ?” (ਮੱਤੀ 21:31)।

ਜਵਾਬ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ, ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਪਹਿਲੇ ਨੇ” (ਮੱਤੀ 21:31)

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ਪਹਿਲਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੇਰਾ ਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ” ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ “ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ” (ਮੱਤੀ 9:11) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ “ਪਾਪੀਆਂ” ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੌਬਾ ਕਰ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਜਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ” ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਈ:

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਕੰਜਰੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।¹⁵ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯੂਹੰਨਾ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਉਹ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਕੀਤੀ¹⁶ ਪਰ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਰ ਕੰਜਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਨਾ ਪਛਤਾਏ ਭਈ ਉਹ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦੇ (ਮੱਤੀ 21:31, 32)।

ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਹਾਰਿਕ ਸਬਕ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਇਹ ‘‘ਤੋਬਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਆਇਤ 29 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਪਛਤਾ ਕੇ’’ ਅਤੇ ਆਇਤ 32 ਵਿਚ ‘‘ਪਛਤਾਏ’’ ਇਕ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਤੋਬਾ ਕਰਨਾ’’ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV)। ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਤੋਬਾ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਮਨ ਦਾ ਬਦਲਣਾ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਆਇਤ 29 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: ‘‘[ਪਹਿਲੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ] ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ‘ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ,’ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਮਨ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।’’ ਲੋਕ ਜਦ ਤੋਬਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਓਹ ਪਾਪ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ‘ਨਾਂਹ’ ਕਹਿਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਮਝਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸਬਕ ਸਹੀ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਹੈ: ਪਿਤਾ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਨਾ (ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ‘‘ਹਜ਼ੂਰ, ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ’’) ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਾਨੂੰ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਤਾ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 7:21; ਲੂਕਾ 6:46)। ਖੁਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 9:36)। ਜੇ ਸਾਡਾ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤੋਬਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਓ ਅਸੀਂ ਤੋਬਾ ਕਰ ਲਈਏ

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੇ ਸਬਕ

(ਮੱਤੀ 21:33-46; ਮਰਕੁਸ 12:1-12; ਲੂਕਾ 20:9-19)

ਫਿਰ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਕਿਵੇਂ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਦੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਇਰਾਦੇ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਹੋਏ।

ਸਵਾਲ

‘‘ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ¹⁷ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੁਣਾਉਣ ਲਗਾ’’ (ਲੂਕਾ 20:9)। ‘‘ਇਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੁਣੋ ਜੋ ਇਕ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਹ ਨੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਵਾੜ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰਸ ਲਈ ਇਕ ਚੁਬੱਚਾ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰਿਆ’’ (ਮੱਤੀ 21:33)। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਸਨ: ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਇਕ ਵਾੜ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ‘‘ਅੰਗੂਰ ਦਾ ਰਸ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ’’ ਉੱਪਰ ਥੱਲੇ ਚੱਟਾਨ ਵਿਚ ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਟੱਬ ਵਰਗੇ ਦੋ ਚੁਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੰਗੂਰ ਉੱਪਰਲੇ ਚੁਬੱਚੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲਤਾੜੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਸ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੇ ਚੁਬੱਚੇ ਵਿਚ ਡਿੱਗਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੁਰਜ ਤੇ ਚਬੂਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਚੌਕੀਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ‘‘ਫੁੱਘਾ ਅਰਥ’’ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ‘‘ਸਿਰਫ਼ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਲਈ’’ ਹਨ।¹⁸

ਫਿਰ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ‘‘ਉਹ (ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ) ਨੂੰ ਮਾਲੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਸੌਂਪ ਕੇ ਪਰਦੇਸ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ’’ (ਮੱਤੀ 21:33)। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲ ਵੰਡਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਕੁਝ ਖਾਸ

ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 12:2)। ਫਸਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦੇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੀਰਾਸ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸਲੂਕ (ਜਾਂ ਬਦਸਲੂਕੀ) ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੂਕਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਮਾਲਕ ‘‘ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਪਰਦੇਸ ਚਲਿਆ ਗਿਆ’’ (ਲੂਕਾ 20:9)। ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਆਗੂ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਤਕ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਅਰਥਾਤ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ।¹⁹

‘‘ਜਾਂ ਫਲਾਂ ਦੀ ਰੁਤ ਨੇੜੇ ਆਈ’’ (ਮੱਤੀ 21:34), ਤਾਂ ਮਾਲਕ ...

... ਨੇ ਰੁੱਤ ਸਿਰ ਇਕ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆਂ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਜੋ ਉਹ ਮਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਗ ਦੇ ਫਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲਵੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕੁੱਟਿਆ ਅਰ ਸੱਖਣੇ ਹੱਥ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦਾ ਸਿਰ ਭੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਪਤ ਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।²⁰ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਘੱਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘੱਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਅਰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ (ਮਰਕੁਸ 12:2-5)।

ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਾਲਿਮਾਨਾ ਵਿਹਾਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਣ ਅਰਥ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਨਹਮਯਾਹ 9:26; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 7:25, 26; ਮੱਤੀ 23:34; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 7:52; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:36-38)।

ਹੈਰਾਨ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਘੱਲਾਂਗਾ, ਕੀ ਜਾਣੀਏ ਭਈ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰਨ’’ (ਲੂਕਾ 20:13); ‘‘ਉਸ ਕੋਲ ਇਕ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤਰ’’ (ਮਰਕੁਸ 12:6)। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖਣਗੇ (ਮਰਕੁਸ 12:6); ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ‘‘ਓੜਕ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ’’ (ਮਰਕੁਸ 12:6)। ‘‘ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤਰ’’ ਵਾਕ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਪੁੱਤਰ ਖੁਦ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 17:5; ਲੂਕਾ 3:22)।

‘‘ਪਰ ਮਾਲੀਆਂ ਨੇ ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਪੋ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ਵਾਰਸ ਇਹੋ ਹੈ, ਆਓ ਇਹ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੀਏ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਸਾਂਭ ਲਈਏ’’ (ਮੱਤੀ 21:38)। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਣ ਸਾਨੂੰ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ‘‘ਯਹੂਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਜਤਾਉਣ ਤੇ ਉਹ ਟੁਕੜਾ ਲਾਵਾਰਸ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।’’²¹ ਮਾਲੀਆਂ ਕੋਲ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸਦਾ ਮਾਲਕ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯਹੂਦੀ ਯਾਜਕਪੁਣਾ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਓਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਓਹ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਬੈਠੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕੌਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ਮਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ: ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ [ਪੁੱਤਰ] ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਅਰ ਬਾਗੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ’’ (ਮੱਤੀ 21:39)। ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:12)।

ਜਿਸੂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਸੋ ਜਦ ਬਾਗ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਵੇਗਾ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰੇਗਾ?’ (ਮੱਤੀ 21:40)।

ਜਵਾਬ

ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਅਸਾਨ ਸਵਾਲ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ,²² ‘ਓਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰਿਆਰਾਂ ਦਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਸ ਕਰੂ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ਼ ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ ਜੋ ਰੁੱਤ ਸਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫਲ ਪੁਚਾਉਣਗੇ’ (ਮੱਤੀ 21:41)।

ਫਿਰ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੱਚਾਈ ਦੱਸੀ: ‘ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਤੁਹਾਥੋਂ ਖੋਹਿਆ ਅਤੇ ਪਰਾਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਦਾ ਫਲ ਦੇਵੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ’²³ (ਮੱਤੀ 21:43)। ਆਇਤ 41 ਵਿਚ ‘ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਲੀਆਂ’ ਅਤੇ ਆਇਤਾਂ 43 ਵਿਚ ‘ਪਰਾਈ ਕੌਮ’ ਗੈਰਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਠਕਰਾ ਦੇਣ ਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲੈਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 13:46; 18:6)। ਜਿਸੂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਸਨ, ਪਰ ਓਹ ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਓਹ ਪੁਕਾਰ ਉੱਠੇ, ‘ਰੱਬ ਨਾ ਕਰੇ!’ (ਲੂਕਾ 20:16)²⁴

ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ‘ਮਾਲੀਆਂ’ (ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ) ਨੇ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਠਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਮਸੀਹਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜ਼ਬੂਰ, ਜ਼ਬੂਰ 118 ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ: ‘ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ, ਸੋਈ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ?’ (ਮੱਤੀ 21:42)। ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹਾ ਕੋਈ ਸ਼ਾਹੀ ਸੈਨਿਕ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਖ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਪੱਥਰ ਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਭਵਨ (ਰਾਜ) ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।²⁵

‘ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਸਿਰੇ ਦਾ ਪੱਥਰ’ ਰੱਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਮਸੀਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇਗਾ ਸੋ ਚੂਰ ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਹ ਡਿੱਗੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪੀਹ ਸੁੱਟੇਗਾ’ (ਮੱਤੀ 21:44)। ‘ਜਿਵੇਂ ਪੱਥਰ ਤੇ ਡਿੱਗਾ ਕੋਈ ਭਾਂਡਾ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਪਿਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਓਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਰਨਾ ਸੀ।’²⁶

ਜਿਸੂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ (ਲੂਕਾ 8:9); ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਔਖਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ: ‘ਜਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਸਾਡੇ ਹੀ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਖਦਾ ਹੈ’ (ਮੱਤੀ 21:45)। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਹ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੰਨਾ ਤਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਵੱਧਦੀ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਰੱਬ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ’ (ਲੂਕਾ 20:19)। ਪਰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਗਏ²⁷ ਜੋ ‘ਉਸ ਨੂੰ ਨਬੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ’ (ਮੱਤੀ 21:46)।

ਸ਼ਲਾਘਾ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਬਕ (ਮੱਤੀ 22:1-14)

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਤੀਜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਰਥਾਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਭੋਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਸੀਹ ਦੇ ਭੋਜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ (ਲੂਕਾ 14: 16-24), ਪਰ ਕੁਝ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਦੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੁਰਖਤਾ ਤੇ ਸੀ।²⁸ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਯਹੂਦੀ ਯਾਜਕਪੁਣੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਦੋਹਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਸਬਕ ਸੀ।

ਸ਼ਲਾਘਾ ਤੇ ਸਬਕ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ‘ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ’ (ਮੱਤੀ 22:2)। ਇਸ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖੁਦਾ ਹੈ, ਪੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਭੋਜ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਬਰਕਤਾਂ ਹਨ।²⁹ ਜਦੋਂ ਭੋਜ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚਾਕਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ (ਆਇਤਾਂ 3, 4)। ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਧਾਰਮਿਕ’ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਸਨ। ਕੁਝ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਦਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਚਾਕਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ (ਆਇਤਾਂ 3, 5, 6)। ਦੁਸ਼ਟ ਮਾਲੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ‘ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਘੱਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੂਨੀਆਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਫੂਕ ਸੁੱਟਿਆ’ (ਆਇਤ 7) ਟੀਕਾਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ 70 ਈਸਵੀ ਦੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।³⁰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੱਤੀ 24 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਹੀ ਹਨ, ਧਿਆਲ ਦਿਓ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ‘ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ’ ਜਾਂ ‘ਸਾਡਾ ਸ਼ਹਿਰ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ’ ਕਿਹਾ। ਇਕ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਨਾ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ (ਯੂਹੰਨਾ 1: 11), ਖੁਦਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਰਹੇ (ਰੋਮੀਆਂ 2:28, 29; 10:12; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:28; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:9; 3:9) ਅਤੇ ਨਾ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਹੀ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ’ ਰਿਹਾ।

ਫਿਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਲਈ ਕਿਹਾ (ਮੱਤੀ 22:8, 9)। ਦੂਤ ‘ਰਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਜਿੰਨੇ ਮਿਲੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲਾ ਘਰ ਮੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ’ (ਆਇਤ 10)। ‘ਬੁਰੇ ਭਲੇ’ ‘ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ’ (ਮੱਤੀ 9:11), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਦੀ ਸੁਣੀ’ (ਮਰਕੁਸ 12:37) ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਪਰਾਈ ਕੌਮ (ਮੱਤੀ 21:43)। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਚੇ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਇਆ, ਜਦਕਿ ‘ਆਮ’ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਬਕ

ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਜਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਭੋਜਨ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ (ਆਇਤ 11) ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਮਰਵਾ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਵਾ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤਾਂ 12, 13)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ 'ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ' ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਿੜਕਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਫ. ਐਫ. ਬਰੂਸ ਨੇ ਦਾ ਹਾਰਡ ਸੇਇੰਗਜ਼ ਆਫ ਜੀਜ਼ਸ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮੱਤੀ 22: 11-14 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।³¹ ਬਰੂਸ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪਰ 'ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਕਿ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਢੁਕਵੇਂ ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਮੀ [ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ] ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਸਦਾ 'ਮੂੰਹ ਬੰਦ' ਸੀ।'³²

ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਹਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਬਕ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ, 'ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ ਪਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਥੋੜੇ' (ਆਇਤ 14)। ਭੋਜ ਤੇ ਸੱਦੇ ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਭੋਜ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਭੋਜ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5:9; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:21)।

ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸਬਕ

(ਮੱਤੀ 22:15-22; ਮਰਕੁਸ 12:13-17; ਲੂਕਾ 20:20-26)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੱਕੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਅਰਥਾਤ ਉਸਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਵਾਲ

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਜੋ ਉਹ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾਈਏ' (ਮੱਤੀ 22: 15; ਮਰਕੁਸ 12: 13)। ਲੂਕਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਮੁਤਾਬਿਕ 'ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਤੱਕ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਭੇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਕਪਟ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ ਭਈ ਉਹ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਫੜ੍ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਨੂੰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਅਤੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਵਿਚ ਕਰਨ' (ਲੂਕਾ 20:20)³³

ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ 'ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ... ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ' (ਮੱਤੀ 22: 16)। ਇਹ 'ਚੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਝੁੰਡ' ਹੋਣਗੇ,³⁴ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਪਾਏ ਨੌਜਵਾਨ³⁵ ਸਨ।

ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ: 'ਹੋਰੋਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ' (ਮੱਤੀ 22: 16)। ਫ਼ਰੀਸੀ ਹੋਰੋਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਹੋਰੋਦੇਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਹਮਾਇਤ

ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਹ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੇਰੋਦੇਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ।³⁶ ਪਰ ਉਹੀ ਫ਼ਰੀਸੀ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ, ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਵੇ।³⁷ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੇਰੋਦੀਆਂ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਵਫ਼ਦ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕਿ ਮਸੀਹ ਢਿੱਲਾ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ, ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ:³⁸ ‘ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸੱਚਾ ਹੈਂ ਅਰ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ’ (ਮੱਤੀ 22: 16)। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ (ਮੱਤੀ 21:28) ਆਖਿਆ, ‘ਸੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ, ਤੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ?’ (ਮੱਤੀ 22: 17)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਚਾਲ ਸੀ।

ਉਹ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਸੁੱਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਜਜ਼ੀਆ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?’³⁹ (ਮੱਤੀ 22: 17)। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਅਧੀਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਜ਼ੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲਗੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਜ਼ੀਆ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ,⁴⁰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਗੀ ਜਾਂ ਮਸੂਲ ਤੋਂ ਖ਼ਾਸ ਨਫ਼ਰਤ ਸੀ। ਮਸੂਲ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘poll’ ਪੁਰਾਣੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ? ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ‘ਸਿਰ’ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰ ਦਾ ਕਰ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਰ ਸੀ।⁴¹ ਇਸ ਵਿਚ ‘14 ਤੋਂ 65 ਸਾਲ ਦੇ ਹਰ ਬਾਲਗ ਨੂੰ ਇਕ ਦੀਨਾਰ’ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।⁴²

ਪਹਿਲਾਂ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੁਵਿਧਾ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਸਨ। ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਮਸੂਲ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ, ‘ਹਾਂ, ਜਜ਼ੀਆ ਦਿਓ’ ਤਾਂ ਫ਼ਰੀਸੀ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਦਮਨਕਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਕਹਿ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ, ‘ਨਹੀਂ’ ਤਾਂ ਹੇਰੋਦੇਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ, ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਰੋਮੀ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ।⁴³ ਇਕ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਦੀਮਾਨ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

ਜਵਾਬ

ਜੇ ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਕਲਾ ਕੇ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ: ‘ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ’ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 21:27)। ਪਰ ਯਿਸੂ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹਾਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਜਾਣ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਕਪਟੀਓ ਕਿਉਂ ਮੈਨੂੰ ਪਰਤਾਉਂਦੇ ਹੋ?’ (ਮੱਤੀ 22: 18)।

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਜਜ਼ੀਏ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾਓ’ (ਮੱਤੀ 22: 19)। ਆਪਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅੱਠਿਆਨੀ ਸੀ,⁴⁴ ਜੋ ਜਜ਼ੀਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਰੋਮੀ ਸਿੱਕਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਿੱਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ (ਮੱਤੀ 22: 19)।

ਉਹ ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਇਹ ਮੂਰਤ

ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਕਿਹ ਦੀ ਹੈ?'' (ਮੱਤੀ 22:20)। ਅਠਿਆਨੀ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਰੋਮੀ ਸਿੱਕਾ ਸੀ।⁴⁵ ਸਿੱਕੇ ਤੇ 'ਮੂਰਤ' ਛਪੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਸਮਰਾਟ ਤਿਬਰਿਯੁਸ ਦੀ ਮੂਰਤ ਸੀ। ਉਸ ਤੇ 'ਉੱਕਰਿਆ' ਸੀ:

TICAESARDIVIAVGFVAVGVSTVS

ਇਹ *Ti (berius) Caesar, Divi Aug (usti) F(ilius) Augustus* ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ 'ਦੈਵੀ ਅਗਸਤੁਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤਿਬਿਰਿਯੁਸ ਕੈਸਰ ਅਗਸਤੁਸ।'⁴⁶ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਕੈਸਰ ਦੀ' (ਮੱਤੀ 22:21)।

ਫਿਰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਕਸਰ ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲੇ! '... ਫੇਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੈਸਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿਓ' (ਮੱਤੀ 22:21)। ਉਹ ਸਿੱਕਾ ਕੈਸਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੈਸਰ ਦਾ ਹੀ ਸੀ।⁴⁷ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸਮਰਾਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਨ (ਅਤੇ ਹਨ) ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਹੱਕ।⁴⁸ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮੂਲ ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ⁴⁹ ਖੁਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਨ ਵਿਦਵਾਨ 'ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕੇ' (ਲੂਕਾ 20:26)। ਉਹ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ 'ਉਹ ਦੇ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ' ਸਨ (ਲੂਕਾ 20:26; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 22:22)। ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਤੇ ਦੰਗ ਸਨ। ਚੁੱਪ ਹੋ ਕੇ (ਲੂਕਾ 20:26) ਉਹ 'ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ' (ਮੱਤੀ 22:22)।

ਸਾਰ

'ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਿਨ' ਦਾ ਸਾਡਾ ਅਧਿਐਨ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੌਢੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਕਿਉਂ ਕਹਿ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ 'ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ!' ਉਹ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ 'ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ' ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਖਾਸ ਮੰਗਲਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ 'ਹੈਰਾਨ' ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 'ਕੈਸਾ ਦਿਨ ਹੈ' ਕਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਕਿਆ ਦਿਨ ਹੈ!' ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਇਹ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਾਗ ਬਾਗ ਤੇ ਅਨੰਦ ਹੋਈਏ!' (ਜ਼ਬੂਰ 118:24)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੇ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਹਾ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ²ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਸਰੂਫ ਦਿਨ ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਲਈ, *ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 2 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ‘‘ਇਕ ਮਸਰੂਫ ਦਿਨ’’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ³ਇਸ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇੰਨੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਵਾਲ (‘‘ਉਹ ਕਿਹਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ?’’) ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਆਪਣੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ⁴ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਭ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਾਪਰੀਆਂ (ਪਿਛਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵੇਖੋ), ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹਨ। ⁵ਇਸ ਪਾਠ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਭਾਗ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਭੀੜ ਨੇ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 20:9, 16)। ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਸਬਕ ਹੈ। ⁶ਉਹ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਲਾਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 10:23; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3:11)। *ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 1 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਹੈਕਲ ਦਾ ਰੇਖਾਚਿੱਤਰ ਵੇਖੋ। ⁷‘‘ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’’ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ’’ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ‘‘ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’’ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇੜੇ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 1:15)। ⁸ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲਾ ‘‘ਰੌਲੇ ਰੱਖੋ ਨਾਲ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨਾ’’ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ, ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਪਾਠ ‘‘ਰੱਬੋਂ ਨਿੱਕਲੇ ਮੌਕੇ’’ ਵੇਖੋ। ⁹ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਫਿਲਿਪ ਵਾਈ. ਪੈਂਡਲਟਨ, *ਦ ਫ਼ੋਰਫੋਲਡ ਗੌਸਪਲ ਆਰ ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਫ਼ੋਰ ਗੌਸਪਲਜ਼* (ਸਿੰਸਿਨਾਟੀ: ਸਟੇਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ), 586. ¹⁰ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੇ ਵਾਧੂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 1:6, 7, 15, 36; 3:26-36; 10:40-42.

¹¹ਓਸ ਮੰਗਲਵਾਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੱਸੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ’’ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ¹²ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹³ਕਈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਉਲਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ¹⁴ਯਿਸੂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ (ਮੱਤੀ 21:32)। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 21:25), ਨਾ ਕਿ ਭੀੜ ਲਈ ਜੋ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬੜਾ ਆਦਰ ਕਰਦੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 21:26)। ਯਕੀਨਨ ਹੀ, ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸੋ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ¹⁵‘‘ਤੁਹਾਥੋਂ ਪਹਿਲਾਂ’’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚਲੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਜੇ ਉਹ ਕਈ ਰਾਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ (ਸ਼ਾਬਕਾ) ਕੰਜਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉਸੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋਣੇ ਸਨ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ¹⁶ਭੀੜ ਦੇ ਭੜਕਣ ਦੇ ਡਰ ਕਰਕੇ (ਮੱਤੀ 21:25, 26) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੂਹੰਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕਮੀ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤੀ। ¹⁷ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਨ (ਮੱਤੀ 21:45)। ¹⁸ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਪੈਂਡਲਟਨ, 591. ¹⁹ਮੱਤੀ 21:33 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ

ਯਸਾਯਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਕੌਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ।²⁰ ਮੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ, ਇਕ ਚਾਕਰ ਨੂੰ ਪਥਰਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 21:35)।

²¹ਵਾਲਟਰ ਡਬਲਯੂ. ਵੈਸਲ ਐਂਡ ਵਿਲੀਅਮ ਐਲ. ਲੇਨ, ਨੋਟਸ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਮਾਰਕ, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਜ਼ੌਂਡਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1518. ²²ਇਸ ਲੇਖ ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ‘ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਨ ਸੀ।’ ²³‘ਫਲ’ = ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ‘ਉਪਜ’ (ਨਤੀਜਾ) (ਯੂਹੰਨਾ 15:1-10; ਰੋਮੀਆਂ 7:4; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23)। ²⁴‘ਖੁਦਾ ਨਾ ਕਰੇ ਇੰਜ ਹੋਵੇ!’ ਯੂਨਾਨੀ ਦਾ ਸਹੀ ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਜੋਸ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। KJV ਅਤੇ RSV ਮੈਕਗਰਵੇ ਦੇ ਕਹੇ ‘ਖੁਦਾ ਨਾ ਕਰੇ’ ‘ਅਰਥ ਲੌਕਿਕ ਇਜ਼ਹਾਰ’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ (ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਪੈਂਡਲਟਨ, 593)। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕੀ ਯਹੂਦੀ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ। ‘ਖੁਦਾ ਨਾ ਕਰੇ ਇੰਜ ਹੋਵੇ!’ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰ ਹੈ। ²⁵ਇਹ ਨਬੂਵਤ ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਬਣ ਗਈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:11; ਰੋਮੀਆਂ 9:33; 1 ਪਤਰਸ 2:7)। ²⁶ਲੂਈਸ ਫ਼ੋਸਟਰ, ਨੋਟਸ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਲੂਕ, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਜ਼ੌਂਡਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1579. ²⁷ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਕੁਝ ਲੋਕ, ‘ਜਿਸ ਲਈ ਤਲਵਾਰਾਂ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਦਲੇਰ ਗਲੀਲੀ’ ਹੋਣਗੇ (ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਪੈਂਡਲਟਨ, 595)। ²⁸ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਲਈ, ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 4 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ‘ਮੈਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਓ’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ²⁹ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਲਈ ‘ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦਾ’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ³⁰ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ, ਜਦਕਿ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰੋਮੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਅੱਸੂਰ ਜਾਂ ਬਾਬਲ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 10:5; 13:5; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 25:9; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 29:17-20)।

³¹ਐਫ਼. ਐਫ਼. ਬਰੂਸ, ਦ ਹਾਰਡ ਸੇਇੰਗਜ਼ ਆਫ ਜੀਜ਼ਸ (ਡਾਉਨਰਸ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1983), 206-7. ³²ਉਚੀ, 207. ³³ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰੋਮੀ ਰਾਜਪਾਲ ਪੁੰਤਿਯੂਸ ਪਿਲਾਤਸ ਸੀ। ³⁴ਦੇ. ਟੀ. ਰੌਬਰਟਸਨ, ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੌਸਪਲਜ਼ ਫਾਰ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਆਫ ਦ ਲਾਈਫ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰੋਅ, 1950), 164. ³⁵ਐੱਚ. ਆਈ. ਹੇਸਟਰ, ਦ ਹਾਰਟ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਲਿਬਰਟੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਵਾਲਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1963), 193; ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਪੈਂਡਲਟਨ, 597. ³⁶ਹੇਰੋਦੇਸੀ ਲੋਕ ਪੂਰੇ ਫ਼ਲਿਸਤੀਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਹੇਰੋਦੇਸ ਨੂੰ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਸੀ। ³⁷ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੇਰੋਦੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਇਕ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ: ਮਰਕੁਸ 3:6। ³⁸ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹੀਆਂ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਚਾਪਲੂਸੀ ਸੀ (1) ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨੀਚ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 22:18)। ³⁹ਮੂਲ ਵਿਚ ‘ਕੈਸਰ’ ਜੂਲੀਅਸ ਸੀਜ਼ਰ ਜਾਂ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਰੋਮੀ ਹਾਕਮ ਦਾ ਉਪ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਸੀ। ⁴⁰ਵਿਲ ਏਡ ਵਾਰੇਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ‘ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕੁਝ ਕਾਰਣ ਕਰ ਜਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਸੀ’ (ਵਿਲ ਏਡ ਵਾਰੇਨ, ਕਲਾਸ ਸਿਲੇਬਸ, ਦ ਲਾਈਫ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ: ਦ ਸਿਨੋਪਟਿਕ ਗੌਸਪਲਜ਼, ਹਾਰਡਿੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 1991, 91)। ਕੁਝ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੂਚੀ ਲਈ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਪਾਠ ‘ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਦਯਾ ਕਰ!’ ਵੇਖੋ।

⁴¹ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਜਜੀਆ’ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ‘ਜਜੀਆ’ ਸੀ (ਦ ਅਨੈਲਿਟੀਕਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸੀਕਨ [ਲੰਦਨ: ਸੈਮੂਏਲ ਬੈਗਸਟਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਿ., 1971],

230)।⁴²ਵਾਰੇਨ, 91. ⁴³ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ “ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਜਜ਼ੀਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ” ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 23:2), ਪਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਬੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ।⁴⁴ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ “ਅੰਠਿਆਨੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਏ” ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋਏ ਕਿ “ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਅੰਠਿਆਨੀ ਹੈ?” “ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ?” ਆਪਣੇ ਝੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭਦਾ ਹੈ।⁴⁵ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਠਿਆਨੀ [ਦੀਨਾਰ- ਅਨੁਵਾਦਕ] ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ (20:2, 9)।⁴⁶ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਤਿਬਰਿਯੂਸ ਕੈਸਰ, ਦੈਵੀ ਅਗਸਤੁਸ ਦਾ ਅਗਸਤ [ਮਹਾਨ] ਪੁੱਤਰ।” ਇਸ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਕਗਰਏ ਐਂਡ ਪੈਂਡਲਟਨ, 599 ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।⁴⁷ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।⁴⁸ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਦਾਅਵਿਆਂ (“ਦੈਵੀ ਅਗਸਤੁਸ”) ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧ ਸੀ। ਸਿੱਕੇ ਤੇ ਕੈਸਰ ਦੀ ਮੂਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਂ (ਉਤਪਤ 1:26, 27), ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।⁴⁹ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਸੀਹੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਮੁੱਖ ਆਇਤਾਂ ਰੋਮੀਆਂ 13:1-7; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:1, 2; ਤੀਤੁਸ 3:1, 2; 1 ਪਤਰਸ 2:13-17 ਹਨ।

